

در نشست خبری برنامه‌های حرم مطهر رضوی ویژه دهه کرامت اعلام شد

آماده‌باش ۲۸ هزار خادم برای جشن‌های دهه کرامت

۳

مدیر عالی حرم مطهر رضوی مطرح کرد

تقویت‌رویکرد همدلی و نشاط در جشن‌های دهه کرامت حرم مطهر امام رضا علیه‌السلام

مصطفی فیضی در نشست خبری تشریح برنامه‌های دهه کرامت که ظهر چهارشنبه ۲۷ اردیبهشت ماه در حرم مطهر رضوی برگزار شد، اظهار کرد: توجه به مسئله زائر و زیارت سرلوحه فعالیت‌های حرم مطهر رضوی در طول سال ...

معاون موزه‌ها و میراث فرهنگی این آستان به مناسبت روز جهانی موزه‌ها در گفت‌وگو با خبرنگار قدس مطرح کرد

موزه‌های آستان قدس رضوی پناهگاه میراث بشری

موزه آستان قدس رضوی از میان موزه‌های بزرگ دولتی، در شاخص‌های گردآوری و بازدید رتبه نخست و در شاخص‌های نگهداری، حفاظت و اعمال استانداردهای فنی و توسعه فیزیکی، توسعه مدیریت، خلاقیت، نوآوری و پژوهش رتبه دوم و همچنین در شاخص فعالیت‌های مجازی با کسب رتبه سوم به عنوان موزه برگزیده انتخاب شد.

موزه آستان قدس رضوی در راستای سیاست توسعه ذخایر و منابع ارزشمند وقفی و هبه‌ای در حوزه‌های هنری، تاریخی، آموزشی، پژوهشی و زمینه‌سازی برای افزایش مشارکت مردمی از طریق جذب نذورات و نفایس علمی و فرهنگی با شناسایی و ارتباط گیری با مجموعه‌داران در داخل و خارج از کشور و معرفی موزه‌های این آستان مقدس، در سال ۱۴۰۱ بیش از ۱۵هزار قلم آثار موزه‌ای از قبیل تمبر و اقلادم پستی (۹هزار و ۱۰۵ قطعه)، اسکناس و اسناد مالی (۸۵۰ برگ)، سکه‌های طلا، نقره، مس و نیکل (۳۴هزار و ۵۲۱ قطعه) ظروف کریستال، بلور و چینی (۲۴۶ پارچه) و سایر اقلادم (هزار و ۲۸۰ قلم) را به صورت اهدایی جذب کرد. همچنین در مسیر پاسخ‌گویی به نیاز مخاطبان و معرفی هر چه بیشتر میراث نفیس رضوی با توجه به سیاست کلان «جریان‌سازی از طریق طراحی، اجرا و ترویج الگوها و ارائه محصولات و خدمات فرهنگی باکیفیت، اثربخش و دارای مقبولیت اجتماعی بالا و پرهیز از شتاب‌زدگی و فعالیت‌های سطحی» در سال ۱۴۰۱ اقدام به طراحی و تولید مولاژ از برخی آثار منتخب و شاخص تاریخی و فرهنگی برای عرضه به زائران و گردشگران داخلی و خارجی کرده است.

■ **موزه‌های حرم مطهر در حال حاضر چه وضعیتی دارند؟**

از آنجا که آستان قدس رضوی میراثدار گنجینه‌ای از نسخه‌های خطی با قدمت بیش از هزار سال است، موزه‌های این نهاد مقدس در راستای انجام مأموریت خود برای معرفی و نمایش بخشی از این میراث کهن با هدف افزایش جذب مخاطبان، سال گذشته در سالروز ولادت امام علی بن ابیطالب(ع) و همزمان با دهه مبارک فجر با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین مروی، تولید متعز آستان قدس رضوی، هفدهمین گنجینه موزه آستان قدس رضوی با عنوان «گنجینه نهج‌البلاغه» و صحیفه سجادیه» در محل ساختمان موزه قرآن و نفایس در فضایی با زیربنای ۴۰۳ مترمربع را افتتاح کرد. در این گنجینه، تعداد ۳۳ نسخه نهج‌البلاغه و ۳۱ نسخه صحیفه سجادیه از نفیس‌ترین آثار موجود در گنجینه رضوی به نمایش درآمده که از مجموع ۶۵۰ نسخه نفیس نهج‌البلاغه و ۲۶۰ نسخه ارزشمند صحیفه سجادیه موجود در مرکز نسخ خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس انتخاب شده‌اند. در این بخش نفیس‌ترین نسخه نهج‌البلاغه (کتابت شده به سال ۵۴۴ هجری قمری توسط محمد بن محمد بن احمدالنقیب) و قدیمی‌ترین نسخه صحیفه سجادیه در جهان (کتابت شده در سال ۴۱۶ قمری توسط ابوعلی حسن ابراهیم بن محمد جامی هیمصی) با هدف آشنایی مخاطبان با ذخایر وقفی ارزشمند رضوی در معرض دید مخاطبان قرار گرفته است. این موضوع نشان‌دهنده این است که این ۱۷ گنجینه و موزه در راستای گسترش فعالیت موزه‌ای ساخته شده‌اند.

به همت کارشناسان متخصص و توانمندی که دارد توانسته است به یکی از مأموریت‌های مهم خویش جامه عمل بپوشاند و با ثبت میراث ملموس و ناملموس آستان مقدس رضوی در فهرست آثار ملی و معنوی ایران، نویدبخش آینده‌ای درخشان در معرفی آثار موزه رضوی در سطح ملی و جهانی باشد. از این رو در نتیجه اقدام‌های ارزشمند و کارشناسانه موزه آستان قدس در سال ۱۴۰۱، ۳۲ اثر تاریخی، فرهنگی و هنری از گنجینه‌های آستان قدس رضوی شامل نسخ خطی قرآنی، دستبافته‌ها و سایر صنایع فنی و هنری به خصوص اشیای متنوع و ارزشمندی از نفایس حرم مطهر ثبت ملی شده است.

■ **برای رسیدن به مرجعیت بین‌المللی و علمی در این زمینه چه کار کرده‌اید؟**

در این مورد و با هدف دستیابی به مرجعیت بین‌المللی

نوبین علمی و فرهنگی» در مسیر انجام مأموریت‌های حرفه‌ای خود، در سال ۱۴۰۱ موفق به جذب بیش از ۶۷۸هزار بازدیدکننده و مخاطب شده‌است. همچنین با طراحی و تولید برنامه‌های روایان کوچک موزه رضوی با استفاده مؤثر و روزآمد از ابزارها و فناوری‌های نوین در راستای جذب مخاطبان بیشتر و توسعه دامنه ارتباطات اجتماعی تلاش کرده است.

■ **آستان قدس رضوی تا چه اندازه به ثبت آثار موزه‌ای تاریخی، فرهنگی و هنری در فهرست آثار ملی ایران توجه دارد؟**

موزه‌های آستان قدس رضوی با تلاش در راستای «صیانت، فرآوری، بهره‌برداری و معرفی میراث و ذخایر علمی و فرهنگی ایرانی اسلامی با تأکید بر میراث رضوی» موفق به مستندنگاری ۱۲هزار و ۴۲۳ اثر و ثبت ۳۲ اثر موزه تاریخی، فرهنگی و هنری رضوی در

در سیره و معارف و وجوه شخصیتی امام رضا(ع)، زیارت و وقف و نذر از طریق تحقیق، مطالعه و تولید و انتشار، حمایت از آثار و خدمات و همکاری‌های علمی و پژوهشی با رویکرد مسئله‌محور و پاسخ‌گویی به نیازهای اولویت‌دار پژوهشی نهادهای نظام اسلامی و پژوهشگران شیعی با کسب مجوز و دریافت پروانه انتشار از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شماره ۹۱۳۱۹ در تاریخ ۱۳/۱۱/۱۴۰۰ توسط معاونت موزه‌ها و ترویج میراث فرهنگی آستان قدس رضوی، از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ با تلاش حوزه کارشناسی و همراهی هیئت تحریریه متشکل از استادان داخلی و خارجی، نخستین مجله علمی تخصصی در حوزه مطالعات موزه و تاریخ هنر جهان ایرانی در موزه‌های آستان قدس منتشر شد و هم‌راستا با آن چندین پژوهش مسئله‌محور توسط کارشناسان در اداره مطالعات و معرفی آثار به انجام رسیده است. ضمن اینکه در زمینه بهره‌گیری از ظرفیت‌های بین‌المللی و در راستای پیشبرد مأموریت‌های فرهنگی آستان قدس رضوی برای تأثیرگذاری فرهنگی در فضای عمومی جهان اسلام، موزه آستان قدس رضوی در آیین سالانه انتخاب موزه برتر شرکت کرده و در هشت شاخص ارزیابی اعلام شده از طرف ایکوم ایران، رتبه برتر را کسب کرد.

فهرست آثار ملی ایران شده است. یکی از اقدام‌هایی که موزه‌ها با هدف حفاظت از میراث طبیعی، تاریخی، فرهنگی و هنری بشری انجام می‌دهند، تلاش برای ثبت این آثار در حافظه ملی و جهانی است. وظیفه مهم موزه‌ها در گام نخست شناخت این پدیده‌ها، توجه به اهمیت آن‌ها و باور به حفاظت و نگهداشت آن‌هاست. پس از آن با معرفی این میراث ارزشمند، آگاهی جامعه را فراتر از اطلاعات روزمره ارتقا می‌دهند تا برای دستیابی به زندگی بهتر از آن بهره گیرند. موزه آستان قدس رضوی یکی از گنجینه‌های ارزشمند جهان اسلام است که میراثی گرانبها از صنایع، هنر و معماری دوران اسلامی را در بردارد. از آنجا که این موزه به دلیل همجواری با بارگاه منور امام رضا(ع) آثار وقفی بی‌ظنیری را در خود جای داده بخشی از این میراث بشری با معنویت و حضور زائرانی مخلص و صنعت‌گرانی توانمند اما بی‌نام و نشان پیوند خورده است. از طرفی به جز صنایع، آنچه در آستان قدس رضوی ارزشمند و قابل ارائه برای معرفی در فهرست میراث بشری است، رفتارهای معنوی و آیین‌هایی است که در طول زمان با حضور زائران در این مزار مقدس شکل گرفته و تا عصر حاضر انجام می‌شود. در همین راستا معاونت موزه‌های آستان قدس رضوی

■ **محمدحسین مروج کاشانی** | موزه‌ها و میراث فرهنگی، شناسنامه تاریخی و هویت ملت‌ها را تشکیل می‌دهند. ایران جزو کشورهای صاحب تمدن به شمار می‌رود که در زمینه میراث فرهنگی و موزه‌داری حرف‌های زیادی برای گفتن دارد و از غنای تاریخی و فرهنگی بالایی برخوردار است. اما به اعتقاد «مهدی قیصری نیک» معاون موزه‌ها و میراث فرهنگی آستان قدس رضوی، یکی از مراکزی که به عنوان کانون وقف آثار تاریخی، موزه‌ها و هنری نه تنها در ایران و کشورهای اسلامی بلکه در جهان شناخته شده، حرم مطهر امام رضا(ع) است که تنوع آثار وقفی و تعدد واقفان آن در طول سده‌های گذشته تا عصر حاضر نشان می‌دهد پایگاهی مطمئن برای مردم، از سرزمین‌های مختلف با فرهنگ‌ها و عقاید دیگر بوده است. به مناسبت ۲۸ اردیبهشت، روز جهانی موزه‌ها و میراث فرهنگی، وی در فضایی دوستانه پاسخگوی پرسش‌های ما بود.

■ **چرا حرم مطهر امام هشتم(ع) موزه دارد؟** حرم امام رضا(ع) یکی از مراکزی است که به عنوان کانون وقف آثار تاریخی، موزه‌ای و هنری نه تنها در ایران و کشورهای اسلامی بلکه در جهان شناخته شده است، تنوع آثار وقفی و تعدد واقفان آن در طول سده‌های گذشته تا عصر حاضر نشان می‌دهد پایگاهی مطمئن برای مردم از سرزمین‌های مختلف با فرهنگ‌ها و عقاید دیگر بوده است. امروزه آثار و میراث تاریخی و مذهبی بسیاری از حرم امام رضا(ع) به جا مانده که در موزه‌ها و یا در مخازن آثار نگهداری می‌شوند این آثار شامل نسخه‌های خطی، اشیای تاریخی (دارای کتیبه وقف، تاریخ وقف، تاریخ خلق اثر، نام سفارش‌دهنده، نام سازندگان و هنرمندان)، همچنین اشیای فرهنگی و هنری و اسناد تاریخی دارای قدمت تاریخی از اوایل قرن هفتم هجری (قرن ۱۳ میلادی) تا عصر حاضر هستند. همچنین اشیای دیگری که به این مکان مقدس وقف و یا هدیه شده‌اند دارای قدمت حدود ۳هزار سال پیش از میلاد تا دوره معاصر هستند. حدود یک سده پیش، موزه آستان قدس به عنوان نهادی فرهنگی در این پایگاه مذهبی و زیارتگاهی بر پایه سنت حسنه وقف و نذر بنیان نهاده شده است. از همین رو است که این موزه ارتباطی تنگاتنگ با اقشار مختلف اجتماعی و در سطوح مختلف در قالب زائر، گردشگر و بازدیدکننده برقرار کرده، چنان که شاهد هستیم موزه‌ای که پیش از این از دیدگاه افراد به عنوان یک نمایشگاه شناخته می‌شد در حال حاضر با محوریت سیاست‌های کلان آستان قدس رضوی اقدام‌های ارزشمندی را با هدف محافظت و صیانت از میراث رضوی، جذب و گسترش جامعه مخاطبان و بسترسازی برای پژوهش و تولید علم با هدف ارتقای آگاهی عموم با تلاش در نشر دانش برای آموزش و معرفی میراث رضوی همراه با انتشار آخرین یافته‌های علمی به انجام رسانده است.

موزه آستان قدس رضوی با هدف افزایش مخاطب و با توجه به سیاست کلان «تبیین و ترویج معارف قرآن و مکتب اهل بیت(ع) با تأکید بر ذائقه‌سازی سبک زندگی برگرفته از سنت و سیره رضوی با استفاده مؤثر و روزآمد از الگوها، قالب‌ها، ابزارها و فناوری‌های

ویژه فرهنگ و معارف رضوی
| سال سوم | ویژه نامه ۶۱۶ |

تکنه‌ها / آیت الله بهجت

دعا برای ظهور
به وقت شنیدن اذان

روایت «علی جوانمردی» درباره روزگاری که همه‌اش برای او بسمانی بوده

غصه سال‌های قبل ۵۷

دکتر طاووسی سرور در نشست نقد و بررسی کتاب «مرا با خودت ببر» مطرح کرد

پژوهش قوی
لازمه داستان‌نویسی دینی

پذیرایی ۲۴ ساعته چایخانه‌های حرم مطهر از زائران در ایام دهه کرامت

فایر

آغاز به کار همایش بین‌المللی «اوقات فراغت» به میزبانی دانشگاه امام رضا علیه‌السلام

افتتاحیه سومین همایش ملی و دومین همایش بین‌المللی «اوقات فراغت» با حضور دست اندرکاران و مسئولان حوزه‌های علمی و تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی به صورت نیمه‌مجازی برگزار شد. به گزارش آستان‌نیوز؛ دکتر زهرا سلمان، رئیس پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی در افتتاحیه سومین همایش ملی و دومین همایش بین‌المللی «اوقات فراغت» که توسط دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) و با میزبانی مشترک دانشگاه‌های تبریز، مازندران و شیراز به صورت نیمه‌مجازی در مشهد برگزار شد، از آمادگی پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی برای میزبانی مشترک از چهارمین دوره همایش ملی- بین‌المللی اوقات فراغت در اردیبهشت ماه ۱۴۰۳ خبر داد. محمود خسروی وفا، رئیس کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران نیز در این مراسم، ضمن ابراز خرسندی از برگزاری همایش «اوقات فراغت» با ارائه پیشنهاد حمایت کمیته ملی المپیک از همایش‌های علمی به ویژه همایش ملی- بین‌المللی «اوقات فراغت» از طریق نقش‌آفرینی کمیسیون آموزش و پژوهش المپیک عنوان کرد: کمیته ملی المپیک آمادگی خود را برای میزبانی مشترک در برگزاری چهارمین همایش ملی و سومین همایش بین‌المللی اوقات فراغت اعلام می‌دارد. مدیرکل تربیت بدنی سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دیگر سخنران افتتاحیه این همایش بود. دکتر ابراهیم علی‌دوست قهفرخی در سخنانش تأکید کرد: تأثیر شگرف انقلاب فناوری ارتباطات و اطلاعات بر زندگی بشر و تغییر سبک زندگی و ذائقه افراد منجر به تغییر الگوی گذران اوقات فراغت در اقشار مختلف جامعه شده است از این رو تلاش برای آگاهی‌بخشی و مدیریت صحیح اوقات فراغت زمانی اثرگذار خواهد بود که این فعالیت‌ها از جذابیتی بیشتری برخوردار باشد.

2nd International and 5th National Leisure Congress 2023
آیین استازبه
اوقات فراغت

سخنرانان
دکتر سید محسن موسوی
محمود خسروی وفا
دکتر زهرا سلمان
دکتر مراد طایف دوست قهفرخی

مکان برگزاری: دانشگاه امام رضا علیه‌السلام
www.ira.ac.ir